

Tutkintorakenteen toimivuus ja seuranta

Tutkinnonuudistuksen yhteydessä on todettu, että tehtyjä uudistuksia tulee seurata ja arvioida. Yliopistoissa on jo tällä hetkellä olemassa runsaasti tietoa, joka kuvaa tutkintoja ja opiskelua. Miten hyvin olemassa olevat tiedot kattavat tutkintorakenteen toimivuuden seurantaraportit? Mitä tietoa tarvitaan olemassa olevan lisäksi? Mitä seuranta voidaan tehdä valtakunnallisesti, yliopiston, tiedekunnan tai laitosten tasolla? Mitä hyötyä seurannasta on?

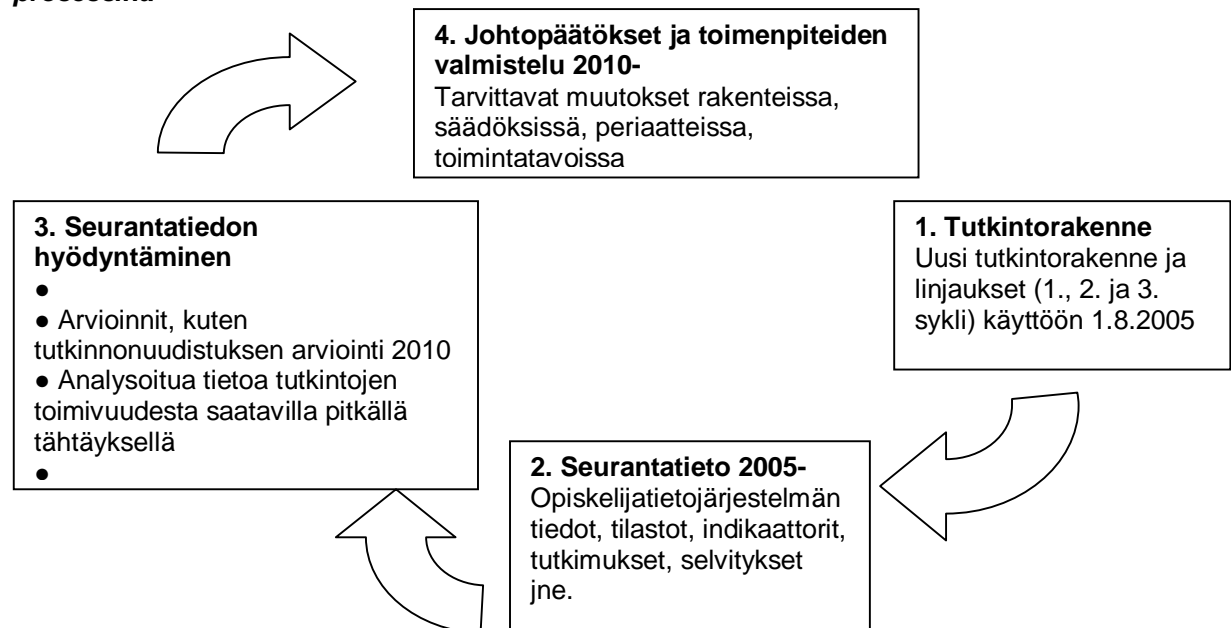
1. Mitä tavoitteita seurannalla on?

- Saadaan näkemys siitä, miten Suomen korkeakoulut ja yliopistot seuraavat Bolognan prosessin mukaisen tutkintorakenteen toimivuutta
- Hyödynnetään olemassa oleva tieto ja toimintatavat ja aiheutetaan mahdollisimman vähän uutta tiedonkeruuta valtakunnallisesti, korkeakoulujen, niiden tiedekuntien ja laitosten tasoilla ja tuotetaan tietoa valtakunnallisesti ja yliopistotasoisesti niin paljon kuin mahdollista
- Saadaan tietoa tutkintojärjestelmästä ja sen toiminnasta
- Saadaan tietoa tutkintorakennemuutostuksen säästöjen ja linjausten (Yliopistolaki, tutkintoasetus, maisteriohjelma-asetus, asetus korkeakoulututkintojen järjestelmästä jne.) kehittämistä varten
- Valmistaudutaan tuleviin arviointeihin (mm. tutkinnonuudistuksen arviointiin 2010)

2. Mitä hyötyä seurantatiedosta on?

- Valtakunnallisesti korkeakoulujen ja yliopistojen toiminnanohjaus voi pohjautua tietoon entistä enemmän
- Yliopiston ja korkeakoulun sisäisen toiminnanohjauksen yhteydessä tutkintoja ja tutkintojärjestelmää kuvaava tieto voidaan hyödyntää suoraan
- Tietoa voidaan käyttää päätöksenteon perustana ja kehittämisen pohjana
- Seurantatieto helpottaa oleellisesti arviointien vaatimaa tiedonkeruuta

Kuvio: Tutkinnonuudistuksen seuranta ja sen pohjalta tehtävät johtopäätökset prosessina

3. Ketkä seurantaa tekevät, ketkä tietoa tarvitsevat ja ketkä sitä voivat hyödyntää?

- Opetusministeriö
- Yliopistot ja korkeakoulut
- Tiedekunnat ja vastaavat koulutusyksiköt
- Tilastokeskus
- Työmarkkinajärjestöt ja työnantajat
-
-

4. Mitä seurantatietoa on jo olemassa?

Yliopistoissa ja korkeakouluissa on jo tällä hetkellä saatavissa runsaasti tietoa opiskelijoista ja opiskelusta (esim. Oodi- opiskelijatietojärjestelmä). Toiminnanohjauksen yhteydessä kerätään runsaasti tietoa ja niihin perustuvia indikaattoreita esim. KOTA- ja AMKOTA- tietojärjestelmiin. Nämä tiedot toimivat ensisijaisena lähtökohtana seurannalle. Kerättävän tiedon sisältö tulee kuitenkin aina arvioida seurannan tavoitteiden näkökulmasta. Mitä asioita ja ilmiöitä haluamme seurata uuden tutkintojärjestelmän mukaisessa koulutuksessa?

Seurantatiedon keskeisimmät järjestelmät

- KOTA ja AMKOTA -tietokannat
- Opiskelijatietojärjestelmät (vrt. Oodi)
-

Seurannan perustietoja

- tilastot, indikaattorit
- opiskelijapalautteet
- työelämäpalautteet
- opintojen etenemisen seuranta (vrt. HOPS ja muut systemaattiset järjestelmät, kuten HY:n Etappi)
-

Toiminnanohjaukseen liittyvää seurantatietoa

- KOTA- ja AMKOTA -raportointi ja indikaattorit
- Toimintakertomus
-

Arviointeihin liittyvät tiedot (erillinen tiedonkeruu/olemassa olevat tiedot)

-
- Tutkinnonuudistuksen arviointi 2010
- Yliopistojen omat arvioinnit, esim. Helsingin yliopiston koulutuksen ja tutkimuksen arviointi määräajoin
- Laadunvarmistusjärjestelmien auditoinnit
-

Erilliset tutkimukset ja selvitykset, esim.

- Turun yliopiston koulutussosiologian alan tutkimus tutkinnonuudistuksesta
- Tekniikan alan opintoprosessien seurantahanke
- Helsingin yliopiston soveltavan kasvatustieteen alan tutkimus jatko-opiskelijoista ja jatko-opinnoista
- Helsingin yliopiston opiskelijoille tehtävä OPPI-kysely
-

Opiskelijapalauttejärjestelmistä saatava tieto

Palautteikäytännöt ovat erilaisia eri yliopistoissa ja korkeakouluissa. Palautekäytännöissä on yliopiston ja korkeakoulun sisällä lisäksi vaihtelua tiedekunnittain, laitoksittain, oppiaineittain jne.

5. Mitä asioita Bolognan prosessin näkökulmasta tulisi seurata?

Bolognan prosessin tavoitteita

- Ymmärrettävät ja yhdenmukaiset tutkintorakenteet
- Liikkuvuus
- Opintopistejärjestelmä (ECTS)
- Tutkintojen sisällön uudistaminen
- Opintojen ohjaus ja HOPS
- Opintoaikojen lyhentäminen
- Tutkintojen laadunvarmistus
- Kansainvälinen yhteistyö
- Jatkotutkintojen kehittäminen
- Eurooppalainen korkeakoulutusalue maailmanlaajuisessa toimintaympäristössä (kilpailukyky ja vetovoima)
- Tutkintojen työelämärelevantsi
- Sosiaalinen ulottuvuus
- Tiedontuotannon kehittäminen
-

6. Miksi keskustelua Bolognan prosessin asiantuntijaryhmässä?

- Asiantuntijaryhmän rooliin kuuluu Bolognan prosessin seuranta kansallisesti
- Korkeakoulujen ja yliopistojen seurannan vertailukelpoisuuden ja kansallisen yhtenäisyyden kannalta olisi tärkeää sopia yleisellä tasolla seurannan tavoitteista, kohteista, seurantatavoista ja vastuutahoista
- Tiedonkeruun tulee perustua pitkän tähtäyksen tavoitteisiin - lyhyen tähtäyksen tavoitteiden (kuten vuosittainen tai 4 vuoden välein tapahtuva toiminnanohjaus tai kulloinkin toteutettava ajankohtainen arviointi) lisäksi
-
-
-

7. Kysymyksiä 26.1.2009 käytävää keskustelua varten

- Miten omassa korkeakoulussasi/yliopistossasi seurataan tutkintorakenteen toimivuutta?
- Mitkä ovat mielestäsi keskeiset seurannan kohteet?
- Mitä hyötyä näet valtakunnallisesta yhteistyöstä seurannan organisoinnissa ja toteutuksessa? Mitä olet itse valmis tekemään asian edistämiseksi?
- Miten mielestäsi Bolognan asiantuntijaryhmä voi korkeakoulujen tutkintorakenteen toimivuuden seurannan yhtenäistämiseksi tehdä?
- Voisiko seurannassa tehdä kansainvälistä yhteistyötä tai käyttää kansainvälisiä asiantuntijoita esim. muiden pohjoismaiden Bolognan asiantuntijaryhmistä?
-
-